

Stajerc izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto krome, za pol in četr leta razmerno; za Ogrico 4 K 50 vin, za celo leto, za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Janeč Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se želeni naročnino z ozirom na visokost poščim. Naročnino je plati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

V največji učinkovitosti in upravnosti se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptaju v nedeljo dne 15. avgusta 1909.

X. letnik.

0.

Na pomoč! Na pomoč!

Dne 24. t. m. uničila je velikanska toča in nevihta gorice, njive, polja, hiše in poslopija tisoč naših sotrpov. Kmetje so obupani, žene plakajo, otroci so lačni. Od kje davke plačati? en, v kaj kde naj pride pomoč? Treba je, da nabivam o denar za vboge žrtve te grozne nezalogi in greče. Zato prosimo vse prijatelje in znance, vse sijemalce v naročnike, sploh vsakega, kdor ima lično in skrivo ljubezni do bližnjega, kdor hoče vsaj naročilom najmanjšim doneskom revežem pomagati, — taj nam pošljemo malo podporo. Uredništvo „Stajerca“ bode zbiralo te podpore, jih objavilo in našem listu in izročilo najpotrebejšim po toči prizadetim. Vsakdo naj podeli vsaj našenost, naj si bode še tako majhno svotico denarja in jo nam v božjem imenu pošle!

Pomagajte hitro!

Revsčina je grozovita in večna usoda Vam bodo povrnila, kar storite za te reveže.

Meščani! Pomagajte, kajti kmetu se slabodi!

Kmetje v neprizadetih krajih, dajte vsak par krajev in nabrala se bode svotica, s katero se bode mnogim pomagalo!

Vsí, vsí morajo pomagati!

Vsi doneski naj se pošiljajo uredništvu „Stajerca“.

Vsakdo naj da vsaj malo svotico! Vsak krajcar je dobro došel in bode z imenom darovalca izkazan!

Pomagajte!

Uredništvo „Stajerca“.

2. Izkaz daril:

Iz Planine (nabрано по g. Ernst Kutter):

upan Ludv. Schescherko K 2—; gdč. Josepina

Bezlaj K 1—; gdč. Vida Fink K 1—; Ernst Ehrlich K 1—; gdč. Štefanija Koschel K 1—; N. N. K 1—; Ernst Kuttler K 1—; gdč. Mizi Grablowitz K 1—; — Franc Saitz, Št. Janž na vinski gori K 1—; — Lauger Urban, Silberegg (Koroško) K 1—; — v gostilni J. Cernogoj, Ždole, nabранo dne 1. avgusta 1909 od gostov K 12—; — posojilnica Zdole K 20—; — M. Glogovšek, Žalec K 10—; — Joh. Primoschitz, Latschach p. Beljak K 5—; — Fr. Kristl, Gradeč K 5—; Valentin Komar, Lovanke K 10—; — Joh. Veršič, Breg pri Ptaju K 10—; — G. Kalb, Ptuj, K 2—; — J. Hajduk star, Ragoznicna K 2—; — Al. Toplak, Gerlince K 1—; — Valentin Kovač v Lipi K 4—; — Anton Žičker v Sevnici K 3—; — Joh. Damisch, Tiergarten K 1—; — Jos. Zorko, Trebeš K 1—; — Mih. Hrenn, Schönpass K 1—; — Jakob Pözl, Schönpass K 1—; — Franc Ilijaš, Ptuj K 1—; — J. Požar K 1—. Nadalje je nabral g. Mih. Simmerl med delavci fabrike za kemijske proizvode v Hrastniku sledče svote: F. Pečnik K 1—; M. Simmerl K 1—; Jos. Golmšek K 40, J. Seršen K 10, M. Koritnik K 1—; G. Zapušek K 40, G. Godiel K 40, M. Lovčnik K 40, A. Kolnik K 20, A. Končar K 20, Žnidarič K 20, A. Marjetič K 40, Fr. Lipičnik K 2—; M. Gorenšek K 1—; A. Krall K 60, Kolmanitsch K 1—; Sprogar K 1—; F. Blaznik K 40, A. Zgričnik K 1—; Jammig K 2—; M. Redenšek K 40, Razberger K 20, J. Gaberšek K 48, G. Zupanc K 1—; Tramte K 40, F. Tečak K 20, J. Godiel K 40, F. Zupanc K 20, Oberammer K 20, Flis K 20, Besenšek K 20, Gačnik K 40, Majus K 20, Span K 40, Žolgar K 60, A. Žibret K 40, Plazar K 40, Cepin K 30, Velaj K 1—; Molinare K 40, J. Tezak K 40, Jenčič K 20, Zlindra K 40, Savion K 60, B. Kolar K 60, Markl K 40. — Karl Pa-

taki, Ptuj K 1—; Jos. Sorko, Ptuj K 5—; Joh. Steudte, Ptuj K 10—; Sellinschegg, Ptuj K 2—; Jak. Matzun, Ptuj K 10—; J. Mur-schetz, Ptuj K 5—; J. Murko, Ptuj K 2—; Fr. Repototschnig, Leskovec K 6—; Skukaj torek 167 K 28 h. Zadnjič nabran K 203—. Torej vse skupaj 370 K 28 h. Srčna hvala!

(Prihodnje naprej.)

Kje ste??

Mi naprednjaki smo že navajeni vse žlobadrije, katero imenujemo „prvaško politiko“. Odkar je sam avstrijski cesar imenoval to politiko „sramoto in škanadal“, so tudi širši krogi našega ljudstva izpoznali ničevost in brezvestnost vsega tega počenjanja, vsega tega besedičenja, ki se skriva za kranko „narodnjakarstva“... Bog se usmilji, mi gotovo ne zavidamo nikomur svoje veselje. Nemški pregovor pravi pravilno: „Jedes Tierchen hat sein Plässchen“. In ako človeku že tako dobro dene, ako nosi belo-plavo-rdečo kravato ali pa ako sme zapeti „Lepa naša domovina“, — potem naj to v imenu vseh svetnikov stor... Eden se navdušuje ob zlati vinski kapljici, drugi hodi zajce streljati, tretji je le tedaj srečen, ako moli svoj „roženkranc“, četrти ima mlada dekleta raje kakor stare babe in peti je srečen ako sme peti „Lepa naša domovina“... Vsak po svojem!

Ali nekaj se ne sme pozabiti: ljudstvo nemože živeti od praznih besed in tudi največje navdušenje ne ustavi kraljenje praznega želodca... Lepa naša domovina, — dobro! Ali v zadnjih časih postala je ta lepa domovina — lačna. Tu se poneha vso občudovanje lepote naših milih pokrajin, kajti lakota, neusmiljena lakota trka na dirinasega ljudstva!

Gospoda v prvaškem taboru, — Vi ne veste, kaj je lakota! Morda ste imeli tako za

Strahovi.

Spisal vsem sovražnikom v jezu Tebničmar.

Lahko noč!

S to besedo vlegel se je urednik „Stajerca“, mani Linhart, v svojo posteljo. Vzdihnil je še enkrat, dvakrat, potem je obrnil glavo na levo in pričel smrčati — — — .

V sobi je bilo temno. Luna je pošiljala skozi zastore na oknih par svojih mrzlo-blednih žarkov. Daleč nekje lajal je neznan pes; imel je hripavi glas in speci redakter je bil prepričan, da je to prvaško zagriženi pes... Oj zlato, krasno spanje! Ti vzameš vsa bremena od človeka in kar se ne more nikdar v življenju uresničiti, to se zgodi v spanju... Oj lepo, krišno spanje! Ti okrepeš človeka, ti mu daješ novih močij... V teh mislih dremal je naš milojubni redakter. Oči mu zapadejo in že je misil sanjati, da zadene „veliki los“, ko pride nakrat v sobo neprjetni duh, kakor da bi kdo par litrov slabega vina po tleh izil.

V sobo stopi „profesor“ Zelenik. Hitro pogleda na „nohtkasti“; tam je stala precej velika haša; Zeleniku je stopila rdečica v lice in od

veselja je napravil tri takte srbške mazurke. Potem je pogledal še enkrat natančnejše steklenico in opazil, da je v nje le — voda. To je „profesorja“ Zelenika grozovito v znemirilo. Voda?! Voda!! Kako se more od enega Zelenika zahtevati, da pogleda vodo?! Zelenikovo obličeje postal je rdeče kakor dragoneske hlače. Njegova razdrapana brada se je tresla, kakor da bi imela mrzlico. Postal je za pet centimetrov višji, pljujan pogumno v roko in šel korak za korakom z dvignjenimi rokami proti Linhartovi postelji. Redakterju se je zdelo, da je prišla ranj zadržna urica. Hitro je napravil križ. Ali Zelenik, Zelenik, ta Zelenik prihajal je vedno bližje. Roke imel je po koncu, kakor da bi hotel spečega urednika ugonobiti. In prihajal je vedno bližje in bližje. Gotovo bi Zelenik hudonemu uredniku Linhartu kri izpil, ko bi ne zapazil slučajno na mizi polovico piva v literškem glazu. Takoj se je Zelenik tja vsedel in gledal na flašo, kakor zaljubljeni maček na deviško mačico. Urednik pa je spal, spal, spal...

V spanju je čul Zelenika skozi zobe v rdečo brado mrmljati: „Veš Linhart, danes bije tvoja zadnja ura, danes se zberemo vsi tukaj, da ti

poplačamo jazo, ki si jo nam napravil... To tvoje pivo je sicer iz nemške fabrike, ali dobro je pa le. Kdo bi tudi tisto brozgo pil, ki jo kuha prvaška žalsko-laška fabrika... Ali ti Linhart se bodeš danes pokoril za vse tvoje grehe... Ti si pisal v tvojem listu „Stajercu“, da jaz ničesar ne pijem, tako sramoto mi delaš, enkrat si celo rekel, da sem abstinent; to ti ne odpustum, pa naj bode kar hoče... Gorje ti, gorje ti, gorje, gor-je-je... Pri temu se je pričelo Zeleniku kovcati. Parkrat je napravil svoj „huk, huk, huk“ in potem je šel v metlj trobiti... Linhart pa je spal, spal, spal...

Nakrat se začuje pri vrati grozovito rotanje. Urednik so se lasi ježili in misili je, da je pričelo nakrat v sobi grmeti. Vrata se na široko odprejo in dva precej suha možica privlita debeli sod v sobo. Nočna lučica je slabo brlela in zato urednik došlih strahov ni takoj izpoznał. Eden možicev pa stopi k postelji; v roki je imel cel kup papirjev.

„Ali me spoznate?“ — zakričala je suha postava s kozlovo brado nad specim Linhartom. „Zadnjič sva se vidila v Mariboru pred porotniki. Jaz sem doktor Brejc iz Celovca. In Vi ne

zabavo semterja prazni želodec, katerega ste pa potem hitro s pečenimi piščanci napolnili. Ali — Vi ne veste, kaj je lako! Predstavite si kmeta! Vse svoje premoženje vtaknil je v nehvaležno zemljo. Eksekutor že čaka za ogljom, da ga zarubi. Edino upanje je kmetu, da bode žetev dobra, da bode z njem povravnal dolgove in davke in čeprav bode moral potem zopet stradati. Kmet dela in upa in dela. Ali nakrat se pokaže na nebu mali oblaček, postaja večji in večji, vihar, blisk, grom in strela pridejo, toča, „šiba božja“ pada in pada in uniči vse... Kmet je z enim hipom berač! To si predstavite, gospodje v prvaškem taboru, in — ako imate srce v prsih — zasebno vas bode, zjokali se bodate nad kmetovi usodi. In peli ne bodate več, „Lepa naša domovina“, temveč edino „Reyna, lačna naša domovina“...

Toča! Suša! Dve besedi ali dve besedi polni zla in solz in žalosti! Zadnji tedni so nam pokazali v krvavo-grozoviti obliki pomen tem besedi! Kmet stoji o robu propada, — to vemo in čujemo in vidimo zdaj jasno.

V takem času se mora nehati sovraštvo. In tudi politikovanje se mora nehati. Kajti — pomagati je treba! Ali je to tudi morda „nemčurska laž“? Pomagati je treba! Ali tiči v teh besedah „brezverstvo“?... In kje ste zdaj v tem resnem trenutku, v slavnih voditeljih slovenskega naroda? Toča je padla; — prvaški poslanec Meško pa je šel na romanje tja na Kranjsko, prvaški poslanec Ozmec je popival v farovžih in se vozil po svojih lastnih goricah, katero toča k sreči ni prizadela; — hofrat Ploj se je preprial s klerikalci zaradi obstrukcije in bosanskih „kmetov“, — prvaški listi so pisarili raje zaradi imenovanja sodniških diurnistov ali zaradi straničnih napisov, nego da bi kričali in kričali, da naj se prizadetemu ljudstvu pomaga! Pozabilo, pozabilo so možakarji, pozabilo in svojo dolžnost in svoje obljuhe...

Kdo bi zamogel tajiti, da smo edino minaprednjam i tukaj svojo dolžnost storili? Naša poslanca, Ornig in Marchkl, sta takoj na lici mesta škodo ogledala. Mi smo takoj za prizadetemu ljudstvu pomaga! Pozabilo, pozabilo so možakarji, pozabilo in svojo dolžnost in svoje obljuhe...

Kje pa ste Vi prvaki?... Vaši sestraje trpijo, — in Vi, kje ste?

Oh, saj vemo, — Vi prvaki spite! Kajti Vam se ne gre nikdar za ljudski blagor, temveč vedno za dobiček v svoj lastni žep.

Vprašamo Vas torej, prvaki: **kje ste v teh žalostnih časih?**

Politični pregled.

Cesar je potrdil postavo, ki se tiče sprememb postavnih določb glede javnega vodovoda v Celju in katero je sprejel deželní zbor 3. decembra 1908.

Madžarska strahovlada. Listi poročajo, da sedi zdaj v Szegedinu 15 redakterjev v ječi,

verujete, da sem dober kristijan?... Vrgel je svoje papirje na posteljo, da so frčali kot prvi sneg. Tukaj imam spričevalo od fajmoštra Trebuška, da sem najboljši kristijan na svetu; tukaj mi priča frančiškan Harink, da budem v tem življenu svetnikom proglašen; tukaj mi piše dominikanec Tonzura, da dišim že od daleč po pobožnosti; tukaj dokazuje jezuvit Kozjrog, da bi jaz čudež pri sodniji delati znal, ko bi ne bili sodniki sami brezverci; tukaj dokazuje neka „Marijina“ hčerka, da sem vzor čistosti in tukaj je spričevalo očeta moje ženke Vencajza, da je on prepičan, da bi se jaz odkril, ako bi tega ali onega fratra srečal... Ali to ne zadostuje? Ako hočem, mi tudi kaplan Korošec potrdi, da sem semterja zelo pobožen... In Vi temu ne verujete? Ko bi pobožnost tako vplivala kakor staro vino, imel bi jaz tako rdeči nos, da bi celo Zelenika prekosil...“

V tem hipu stopi Zelenik iz kota in pada Brejcu okoli vrata ter zaihti: „Hup, hup, tudi jaz sem pobožen in častim, hup, hup, častim Boga Bachus, hup, hup...“

Urednika je spreletela groza. Misil je: zdaj bije res tvoja zadnja urica, kajti strahovi te obdajajo kakor netopirji. Kar nakrat pa se priče-

ki niso madžarske narodnosti. Zaprti časniki so večidel Slovaki in Rumuni. Zaprlji so jih, ker so baje „huskali proti ogrski državi“. V resnici pa so le zagovarjali pravice tistih narodov, katerim Madžaroni niti dihati ne puštoj.

Črnogorski knez Nikita praznoval bode 14. t. m. 50 letnico svojega vladanja. Nekateri listi poročajo, da se bode ob tej priliki kneza Nikita za kralja proglašilo in da baje tudi velevlasti ničesar proti temu nimajo. Stvar je pa zelo neverjetna.

Grško-turški spor zaradi Krete se je vedno bolj pojstril. Velevlasti, predvsem naša država, skušajo pomirovalno vplivati, da bi vsako vojno preprečili. Ali na Turškem se vkljub temu vojaštvo mobilizira.

Dopisi.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Naš župnik znani Janez Sušnik pa že zopet rogovili; ta možicelj, — dika čistoti in najsvetješi morale itd. neprenehoma napada in blati poštene hiše in osebe in sicer na prižnici in pri drugi priložnosti. Zadnjo nedeljo je kričal iz prižnice, da se najja ljudje izogibijo takih hiš, kjer umazani časopisi in „Štajerc“ zahaja, ker take hiše so pojavljive ter duhovne blati. Toliko srca in krajše pa ta „mušter-duhovnik“ nima, da bi te hiše in gostilne imenoval. Mi naravnost temu gospodku povemo, da je velikanska laž, da bi se v teh hišah ali časnikih duhovščina blati, ali najmanjšo pohujšanje dajalo. Po gostilnah je že stara navada, da se različnosti pregovarjajo in če se v priložnosti kaka oseba v duhovniški obleki, katera pa je slabša od drugih, omeni, to sicer ni dobrinoso za častito duhovščino, pa tudi ne pohujšljivo. Proč z luliko od pšenice, potem pa bode vse dobro! G. župnik Janez Sušnik, če se mogoče v priložnosti tudi Vam dela v kakšni gostilni ali hiši ali časniku krivice — pomagajte si! Vi ste premeten in učen gospod, in na vse tožbe prevrženi, prič dobite dovolj, tudi še krivih lahko, in zavežite ljudem in „Štajercu“ s pomočjo sčasnje uste! Kdor seje veter, žanje vihar, pravi sv. pismo. Vi ste nas začeli po „Slov. Gospodarju“ blatiti ter nas s tem učili, se v časnikih zoper laži in nesramne napade braniti. Tudi mi pritrjamo Vašim mislim. Takih hiš in oseb katera dajejo ljudstvu pohujšanje, se mora človek izogibati. Tudi na Črešnjevcu so take, kjer se babure pred očmi ljudstva psujejo in pretepljejo, kjer se uganja nelepe stvari in se jih zakriva, kjer se kujejo in trošijo laži in se jih zakriva, kjer se učijo in sišijo ljudje celo pred sodnijo lagati, kjer se stavljajo lažnjive tožbe proti faranom ter se šuntajo z lažmi žene zoper može, kjer se sklepajo lažnjive tožbe na kn. škofijstvo zoper g. kaplane, kjer se trpinči stare materi, kjer se dela z lažmi krivico na imenu in premoženju poštenim faranom, kamor se vabijo mlade žene k prenočišču. Taka hiša je za poštenega človeka pohujšljiva ter se je mora izogibati. Mi pa ne

nja gibati tisti sod, katerega sta privalila strahova v sobo. In groza, groza, sod je bil za dva polovnjaka in je imel roke in noge, — in groza, groza, sod skoči po konci ter koraka proti Linhartovi postelji... Zdaj je Linhart izpoznał, da je bil ta sod — minoritski gvardijan Vavpotič. Zelenik se mu je hitro približal in ga je prijazno pobožal. Ali sodček-Vavpotič je zagrmel z drugim basom nad specim urednikom: „Kaj veš ti o testamentu? Kaj veš ti o celibatu? Izgubljeni si, izgubljeni, kajti mi te zadavimo...“

In že skoči proti postelji tudi drugi možicelj. Oblečen je bil v sami srajci, izza katere so se mu svetili z debelo dlako obraščeni bedri. Na nosu je imel cviker iz „dublē-zlata“ in predno je prišel do postelje, padel je iz sami kratkovlindosti čez ponočno kahljico. Zelenik je misil, da se je vino razlilo in je pričel jokati. Ali mož v srajci je obriral mokri nos in zakričal: „Jaz smrdim, smrdim...“ Ta mož je bil duh doktorja Brumenja iz Ptuja.

Vsi skupaj so se vedno bolj urednikovi postelji bližali. Steglji so svoje kremlje, škripali z zobmi in iz oči se jim je bliskalo. V ozadju pa so prihajali vedno novi strahovi. Priskakal je dr. Benkovič z dva metra dolgimi advokat-

bodemo po okoliščinah in ovinkih govorili, kakor g. J. Sušnik na prižnici, da bi si ljudje premisljevali, katera je taka hiša, temveč povemo naravnost in brez strahu: Taka hiša na Črešnjevci je žalibog črešnjevski zali, čisti, blagonosni farov. Kamenje sem, kamenje taj! Dober tek, gospod župnik!

Terpinčeni farani.

S. Lovrenc. Dragi mi „Štajerc“! Dobro te poznamo in dobro vemo, da si ti edini list, kateri se pravijo in odločno za nas vboje kmete vleče. Ž največjo žalostjo smo v tvojem listu čitali, da je v Slovenskih goricah toča zelo veliko škode napravila. Obžalovanje je vboje ljudstvo vredno! Zvedeli smo tudi in znamo čisto, da klérikalni poslanci se celo skoraj niso brigajo za velikansko škodo, da bi ljudstvo podpirali in tolazili. Ti poslanci, katere so ti trpni volili, se ne menijo za to važno reč. In značajno le nemški poslanci za podporo skrbijo in tistim, katerim poslancem to vboje ljudstvo ni hotelo glase dati. Mislim zdaj bodo dobro vedeli, kje so pravi prijatelji doma. Klérikalci imajo skrb le za se, za drugim jim je le deveta skrb. Za milijone so varno skrbeli, da so jih farji dobili, kateri itak imajo več kakor zadosti. Hočemo vprašati, kako je to, da zdaj v novejših časih toča tako ogromno škodo dela? Vzrok je, da tuji ljudi, posebno Kranjci in drugi, v naših krajih pridejo, gozde kupujejo in les nesramno podirajo in pa ne skrbijo, da se bi novič nasadilo. Če se voziš na Koroško, strah te naj bo, videl boš, da pri Dravi in na železnicah tako obilo lesa leži, da je strašno. Videl bodo tudi pečine in gole dele Pohorja in Posreka. Prej je bilo vse prav lepo zrasteno, zeleno, zdaj je že veliko takih delov v Pohorju, da je vse suho, golo. Kaj še le bo, če vlada to nemarno in ne-poštovanje reč ne bo pustila končati. Tudi mi se bojimo toče, čeprav za prav tega škodljivca ne poznamo. Če pri nas zdaj imamo sušo, potoki se posušijo in je le malo vode, če dežuje je naenkrat strašno velikanska voda. To je vzrok, da gozdi minijo, voda ne more držati in nima vode, ali velikanska voda nam grozno škodo dela. Naši otroci bodo se v šolah učili: Pohorje je bil nekdaj lepo zelen, zdaj vidimo le pečine in pečine, drugi Kras je, kakor na Kranjskem ga že zdaj vidimo. Ljubi naši rojaki! Tudi mi vas ponizno lepo prosimo, delujte tudi vi nato, da bo država svojo postavo tudi natanko izpeljala, na korist gorotancev in dolincev. Ojstro se maj prepove golo obsekanje, in če se že dovoli se maj strogo gleda, da hitro se zopet na novo nasadi mladih dreves. Država na tej nadlegi tudi zelo trpi, nam mora pomagati in v poznejših letih bode morala skrbeti in milijone in milijone izdati, kakor zdaj na Kranjskem in v Istriji, da zopet tam in tam nekaj zelenega se vidi. Je že skrajni čas, da bi se gledalo na prste, da ne bodoše večjo škodo imeli. Zakaj morete tudi vi trpeti, da pri nas tujo ljudstvo tako dela le za škodo za nas in za vas. Ti ljudje kupujejo, podirajo in grejo z tisoč in tisoč krom zopet od vas. Škodo imamo mi. Napredni poslanci skrbno v vsakem obziru skrbijo za

skimi računi. Za njim je korakal dr. Rosina s kazenskim zakonikom v roki in prebiral določbe § 19... In vsi so kričali in živžgali in tulili in kleli in pljuvali in jokali in se pridružili in jamrali in tresli pesti in grozili, kašljali... Neki kaplan v ozadju napel je fičafaj in hotel na urednika ustreliti. Brejc je svoja pobožna spričevala uredniku pod nos molil. Brumen je udaril; ali ker tako slabu vidi, podelil je na mesto Linhartu debelemu Vavpotiču grozovo klofuto. Vavpotič zavpije in prebrne s svojim trebuhom Zelenika, kateremu se je še vedno kovcalo. V ozadju pa je pokazal Benkovič dolgi jezik...

Vse je vpilo in tulilo... Kar nakrat skoči Linhart iz postelje in pomoli strahovom — eno številko „Štajerc“ pod nos. In kakor da bi strela udarila so vsi izginili...

V sobi je še malo po Zelenikovem alkoholu smrdelo. Par pobožnih spričeval je ležalo na tleh in neki deviški škapulir, ki ga je bil Vavpotič izgubil.

Ura je odbila eno. Linhart pa se je obrnil na desno stran in je mirno zaspal...

Lahko noč!

ilstvo, deluje tudi na to, da bo tega enkrat

Velika Nedelja. V preteklem tednu je spro-
dobro misel gosp. Robert Košar, učitelj pri
Bolzenku pri Središču, ker so se zedinili za
tovar farmani in so nabrali prav veliko
mih darov po grozni toči poškodovanim prebi-
tev. Pripeljali so s tremi konji veliki težko
naloženi voz v nedeljo 8. avgusta po rani sv.
Štefan K Veliki Nedelji: murke, grah, fižole, tikvi,
črničar, čebulo, peteržil, zelje, šalato, žito in
koružo. Košar je delil te dare po vrsti nam
velikonedeljskim ponesrečencem. Kaj takega še
ni bilo nikoli videti pri Vel. Nedelji. Res žalosten
in veseli je bil ta slučaj, za to pa se je tudi
marsikatero oko solzilo. Kaj se tudi ne bi, ako
človek premisli to grozno nesrečo in revščino,
da je prišlo kmetsko ljudstvo tako daleč do
poznanja, da je začel v bogi kmet revnemu
smetu pomagati. To je prava krščanska ljubezen;
kajti kdor v sili pozna prijatelja in žrtvuje
za njega, ta je pravi prijatelj. Želimu iz dne-
nasih src, da bi dobili Bolzenčani v tem oziru
posnemovalce. Izrekamo pa jim tudi pri tem
najprisršnejšo zahvalo za dobre in prosimo
jubega Boga, naj jih varuje tako grozne ne-
gode. Bog vam povrni tisočkrat Vaše mile, dare!

Jesenice na Gorenjskem. Obstrukcija se je
tudi v gerentovi seji pričela. Tako od začetka
je jesenški krojač Čebulj bil imenovan geren-
tom za Jesenice, so se nam jesenški prvaki
trohotali in smejal, čez sedaj smo pa vas v
češnjaku luknjo pognali, kateri vas bodo oprala
in slednji zadušil. Jesenški prvaki Schrey,
Hummer, Spitzer & Comp. so ravno tako dobro
vedeli, kaki človek in kakega značaja je krojač
Čebulj, kakor mi, zatoraj so nas hoteli in so
nas tudi terorizirali s tem človekom. Mislimi si pa
tega niso, da predno se prodamo, da se tudi
bojevati znamo. Toda glej neštivilokrat se je naš
krojač proti svetovalcem arrogantly obnašal, a
takali smo vedno, katerih svetovalcev boste prva-
kopal pobral — in res to se je zgodilo. Prete-
teni teden je Čebulj zopet sejo sklical, katere
sta se svetovalca Pongratz in dr. Kogoj tudi
udeležila. Takož začetkom seje sta se radi nekega
prekoračenega proračuna dr. Kogoj in Čebulju
spala! Krojač Čebulj je na to po njegovi star-
šovi šegi, zarnohel nad dr. Kogojom nad vo-
dilejem jesenških prvakov. Schluss tega je bilo,
da je dr. Kogoj zgrabil za svoj slaminil in za-
vedno zapustil gerentove seje. Ker je pa naš
svetovalec Pongratz tudi že bil sit Čebuljevih
gostinčarjevih neslanosti, je tudi on dal žegen
gerentu krojaču! — Mi smo pa končali z
"Schneiderčkom" a pozabili pa ne bodo-
mo nikdar prvaški eksperimentov v komedij s katerimi so na-
do danes šikanirali. Pribito pa ostane,
da pri kateremu so se pete pred krojačom za-
bliske, je bil prvak dr. Kogoj, to je isti Kogoj
tovar zaveznik klerekalcev, kateri nas je hotel z
češnjico "Čebula" umoriti. Svoj čas bodo pa
ko bode vse krasote čebule konec, po čeble-
vemu semnju, natančne cene čebule na Jesenicah
notirali. To se pravi samo cene, ker kvalitetu
jesenške čebule in česnja itak vsaki človek na
Jesenicah pozna. Meseca avgusta 1909 se prične
taj nov politični boj na Jesenicah.

* * *

Iz Amerike. (Potovanje v Ameriko.) Skleplili
sem odpotovati v Ameriko, upajoč poboljšati
obstoječi pridružila sta se mi še dva prijatelja.
Težko jemali smo slovo od svojih domačih, nakar
nas loči odhod vlaka iz domačega kolodvora.
Zamišljeni v potovanju sloneli smo tiho do Ma-
ribora, ne zmenjajoč se za postaje. Imeli smo
tasa štiri ure, pa vendar se nobeden ni ganil
od čakalnice. Ob 3. uri popoldne vsedemo se
na vlak, kateri nam je hitro zakrival mariborska
poslopja. Morebiti zadnjokrat v osredju drage
domovine bilo je naše ihtjenje. Solze zalivali so
nam oči, žalostni postajali smo še bolj, ker že
zadnjih hišica dajala nam je slovo: Šrečno po-
potnik, morebiti še kedaj ali pa tudi ne, te-
pozdravim! Šele ob koroški meji vzdramili smo
se iz sanj, ojačili se možko ter pokrepčali se
popotnim zdravilom. Že ob osmi uri zvečenigle-
deli smo celovško mesto. Krasen razgled, z ad-
njih solnčnih žarkih čez celovško jezero spomnil
nas je pravljice začetka njegovega. Temna noč
zaprla nam je dalje ogledovati si koroške po-

krajine. Dolga bila nam je prva noč, akoravno
drdral je vlak, ustavlil se na postajah, premikali
se popotniki; bile so vse naše misli še doma.
Težko pričakovali smo junternje zore, in že ob
prvem svitu pozdravili so nas tirolski snežniki.
Podzemeljski rovi nasprotovali so nam gledati
solnčnih žarkov, leskečili se v snegu. V Inomostu
ustavimo se ob sedmi uri; majhen zajuterk oprav-
ili smo prav po domačem z kruhom in slivovko.
Že nas vabi drugi vlak z svojim brizganjem ter
nas odpelje proti meji. Ob deseti uri kliče nas
policija na švicarski meji k preiskavi, na postaji
St. Margarete. Dobili smo pa tukaj hitrejšega
konja, ki nas je z veliko naglostjo vozil po
krasni švicarski zemlji. Nedogledne ravnine,
okrašene z lepimi setvi, lepi sadonski polni
sadja, švigali so mimo nas. Posebno lepo je bilo
gledati goved, ki je vse le sive barve. Kamor
se oko ozre, povsod se mi nov svet odpre; in
res že je pred nami veliko Zuriško jezero. Ne-
številni čolniči plavajoči semterja krasili so par-
nike, ki so kakor ponosni vladarji pluli od
obrežja do obrežja. Lepo mesto Zürich je ravno
prižigalo svoje lučice, migrale so kakor zvezdice
na nebnu. Skoraj neverjetno je, da krasijo malo
Švicarsko tako lepi kraji, postaje kraj jezerja,
vrti in vile očarajo človeka, da ne ve ali sanja
ali gleda v resnici lepoto vstvarjenja Božjega.
20. junija ob 11. uri po noči ustavili smo se
v Baselnu. Imeli smo časa drugi dan ogledati
si to mestice, ki v svoji umetnosti presega
druga mesta. Večer ob 7. uri spravimo spet
popotne torbice na vlak, želeč videti Pariz. Na
postaji Delle preiskala nas je spet že francoska
policija, in jutrajno sonce pozdravilo nas je pred
Parizom. Prevelika gnječa po ulicah nas ni od-
bila v osredje mesta, prepeljali smo se na vo-
zovih na drugi kolodvor, že ob eni popoldan
živigal je znani lokomotiv. Vozili smo se prav
dobro in prišli zdravi do tiste majhne mlačice
oceana. Mesto Havre se nam pač popolnomu-
nični dopadlo, ker je zakotno primorsko mesto.
Kaj pa bo zdaj, mosta čez morje in Ameriko še
ni, mogli smo pač se podati na ladjo. Temen
dim iz parnika Sebastopol naznajan nam je, da
nas pričakuje in odpluje že ob polnoči z nam
na morje. Da je pregor v resnicen, kdo moliti
ne zna naj se na morje poda, pokazali so nam
divji valovi. Guganje ladje prisililo nas je poi-
skati glažke ter si okreptati želodec. Zanimivo
bilo je gledati ljudi daviti se z morsko boleznjijo.
Bližali smo se angleški zemlji, kaj lepem
mestu Sauthampton, kjer smo bili po zdravniški
preiskavi dne 23. junija ob 11. uri dopoldne
preseljeni na veliki brzoparnik oceanički, ki nosi
17.400 morskih ton. Ker sta se dva parnika
zaradi nočne burje tako poškodovala, da sta
bila prisiljena se vrniti nazaj, bilo nas je tedaj
popotnikov skupaj 2893 sprejetih na parnik. Kaj
dobре urejen parnik priljubil se nam je takoj,
izvrstna postrežba, velika snažnost, vzoren red
vplival je na popotnike, kakor tudi vseh 6 in
popoldna krasno in mirno vreme, da ni več noben
den zbolel. Bili so vsi narodi Evrope. Tukaj
slišal si odmetati lepe pesmi v vseh jezikih,
častiti in moliti Stvarnika v raznih verah. Tukaj
skakljali in se veselili majhni otročiči, okoli
svojih starišev, tukaj sedel je zamišljen starček,
prebirala stara ženica svoje prtljage, zbirali se
židi v gruče ter se posvetovali o kupciji. Čas je
bilo hitro naprej. Zadnji dan, 30. zvabil je
zadnjega iz svojih celic, vse bilo je na krovu,
nepopisno veselje lotilo se nas je vseh, ko že
zagledamo suho zemljo in obzidje New-Yorka.
Tukaj pa ni bilo časa se baviti z ogledovanjem
pokrajini, tukaj bilo je strogo povelje se ukloniti
uradnikom ki natančno preiščajo vsakega. Tukaj
mora iti popotnik že v zato pripravljene prostore,
kjer se izkaže vsak, ali sme dalje ali ne; naj
omenim še da vsak zraven plačane karte do
svojega mesta mora imeti 10 dollarjev denarja.
Pripeljali se od tam do kolodvora St. Paul-Lipe
in začeli se peljati ob polnoči iz New-Yorka.
Komaj smo čakali belega dneva, želeč videti
amerikanska polja, ali kaj vozili smo se po no-
vem stranskem tiru, kje se je prav malo obde-
lané zemlje, po bregovih še sama gošča, in dol-
line obraščene še z velikim drejem, ki se zaradi
starosti samo podira in trohni. Malo še so tu-
kaj obdelali evropski izseljenci zemlje, borne
lesene hišice okoli katerih pasejo se lepe krave
in ovce spričujejo, da še le kratek čas bivajo

tam delavne roke. Te le proti poldnevnu prišli
samo do lepših polja, z jabolki obloženih sad-
nosnikov. Hiše so že gosteje, ki so z svojimi
posestvi omejene kvadratno z starim štorovjem.
Zdaj so se začele pa tovarne, proga čez progo,
ki vozi njih izdelke je skrižana, da je vsak čas
pričakovati nesrečo vlakov. Hitro tekel je dan,
lepa jasna noč zakrila nam je naravo, otožno
zvonjenje lokomotiv odmevalo je zdaj tu zdaj
tam, kakor da bi naznanevalo popotnikom ža-
lostne usode. Komaj nastopi dan, bili smo vsak
pri svojem oknu, nedogledna polja obsejana največ
z koružo in ovesem, tu in tam z pšenico, raz-
prostirala so se na obeh straneh. Hitro so švi-
gala manjša mesta, trgi in vasi mimo nas. Te-
men oblak samega dima iz tovarn naznajan
nam je da se bližamo velikemu mestu Čikagi.
Dosti nismo mogli vloviti od tega mesta, ker se
prehitro skrijemo za zidovje, da bi si vendar
okoli kolodvora kaj ogledali tudi ni bilo časa,
tlačili so nas že na vozove, ter kake četrte ure
prepeljali k drugi postaji. Ob eni uru popoldne
ropotali smo že zopet naprej, potovanja že do
ust naveličani čakali smo nestrnno, da bi dali
vlaku slovo. Kaj se nam je ob 5 uri popoldne
2. julija posrečilo, bili smo v našem namenjenem
mestu M... Srčni pozdravi zadoneli so od da-
leč že, prišli so nam Slovenci nasproti ter nas
spremljali do našega že najetege stanovanja, ves
trud je minul pomenkajoč se o novicah in raz-
merah starega kraja, ter od potovanja, pozno v
noč legli smo le k počitku. Drugi dan ogledamo
si mesto, seznamimo z njim ter poiščemo vsak
svoj posek ki smo ga kaj lahko dobili. Zdaj bi
pa bilo dobro, da bi zuali a ngleščine, ki je
glavno v Ameriki, bomo pa se jo učili, ako nam
nemščina do sedaj ni škodovala, ki je bila skrita
v naših bučah, tako bo še tudi angleščina do-
bila svoj prostorček. V tem mestu, ki je veči-
nomu iz izseljencev je 4000 Slovencev, Slovenov
pa skoraj dve tretjine. Vsak narod zbira se v
svoje cerkve, ki jih je 86 vseh ver sveta. Slo-
venci imajo novo lepo cerkvico, katero obiskali
smo prvo nedeljo. Tako smo Vam dragi bralci
očrtali potovanje v Ameriko ter klicemo Vam
tisočkrat Bog Vas živi! Izseljenici štajerski.

Harburg na Bavarskem. Tukaj v tovarni
g. Märkerja ponesrečil se je Florian Grosek,
doma od sv. Jurja ob južni železnici. Ker je bil
štajerski rojak, zato čutim potrebo, da nesrečo
bolj natanko opišem. Nesrečen delal je pri
stroju, kjer se spruščajo polni vagoni kamenja iz
kamenoloma. Dne 31. julija se mu je pa po
nesreči zvrnil polni vagon 20 metrov globoko in
on je padel za njim, kjer je nezavesten bležal;
potem so ga z vlakom odpeljali v Donauwörth
v bolnišnico, kjer so ga operirali. Zlomil si je
levo roko in prebil glavo nad ušesom; to je
bila smrtna rana, ker že drugi dan ob 1. uri
po polnoči ga je smrt rešila trpljenja. Naj bi
večni Bog bil usmiljeni sodnik njegovi duši!
Pogreba, ki se je vršil na mestnem pokopališču
v Donauwörthu, udeležil se je g. direktor ter
mojster od kamenoloma in veliko število ljud-
stva; posebno delačev od tovarne je bilo lepo
število. Direktor se mu je v pretresljivem go-
voru zahvalil za pridno večletno službovanje.
Pokoj njegovi duši! Tukaj podpisani izražamo
srčno sožalje nad izgubljenim tovarišem, s ka-
terim smo več let šteli veseli in žalostne dni.

— Thomas Hodnik, Franz Čekada, Peter Vidigoj.

Od toče poškodovani vino- gradi in sadovnjaki.

O katastrofi, katera je 24. p. m. deloma
Ormoški in Ptujski okraj močno poškodovala,
naj se omeni sledeče:

Če ravno imajo ljudje z oredbo poškodova-
nih hramov, polj, travnikov in s prisrko krme
itd. črezmerno za opraviti, naj ne pozabijo v
tem obupnem času na svoje, z velikim trudem
in stroški nasajene vinograde ter sadovnjake.
Akoravno je letosna letina v nekaterih krajih
popolnoma uničena, moramo vendar skrbeti, da
omenjene nasade, kak najhitrej in koliko mo-
goče v staro tir spravimo. To se bo pa samo
tedaj posrečilo če se bodo vsa dela, katera so
vlsed te nesreče potrebna, o pravem času in zvesto
izvršila, kar so do danes samo nekateri posest-
niki storili.

V vinogradih je takojščno škropljenje potrebno, z 1% tekočino prirejeno iz galice in apna, da vsaj ostalo listje in zdaj rastocene mladike ohranimo. To škropljenje se naj v dobi kakih 10 dni 1—2-krat ponavljaj. Razen tega se naj zemlja, ki jo je nevihta zbilja, zrahla (skoplje) in na zemlji ležeče trsje poravnava. Poškodovan sadno drevje je tudi treba natanko z omenjeno tekočino poškropiti, ter natrte veje gladko odrezati in rane z toplim katranom (Theerom) namazati. Mlado zelo poškodovan drevje, katero ima na eni strani celo obeljeno škorjo, bo treba izkopati in z drugimi drevesci nadomestiti. Manj poškodovan drevje ki še ima gladko škorjo, naj se namaže deblo in močnejše veje z mesjo, narejeno iz ilovice in kravnjaka, da se suše obvaruje.

Vinogradi niso tak močno poškodovani, da bi jih morali prerigolati in nove trte saditi.

Dalnjo potrebno opravilo poškodovanih sadovnjakov in o rezi trt, se bode pravočasno poročalo.

A. Pirstinger.

Novice.

Ciril-Metodova družba imela je te dni na Jesenicah letosni svoj občni zbor. Nas posvetovanje te kranjsko-narodnjakarske družbe res ne briga dosti. Imamo preveč opravila z resnimi vprašanji, kakor da bi se brigali za take brez-pomembne prirede. Le nekaj nas zanima in nekaj hočemo pribiti: Ciril-Metodova družba imela je glasom poročila v preteklem letu 136.268 kron dohodka. In od vsega tega denarja na aranja niniči vinjarja darovala za slovenske kmete, ki jim je toča ali sūša vse v zela. Nemško društvo „Südmärk“ je takoj dovolilo 2.000 K za prizadeto prebivalstvo. — Ciril-Metodova družba pa nič! Ona porablja denar raje zato, da širi po Koroškem narodnjaško gonjo, — za bedno, revno slovensko ljudstvo pa nima Ciril-Metodova družba ničesar...

Za obstrukcijo v jeseni hujskajo prvaško-klerikalni listi še vedno naprej. Pomisli se mora, kaj to pomeni. Ni jim zadosti, da so zaradi ozlindrinskih želj ljubljanskega dr. Šuštersiča državni zbor razibili, tako da poslanci zdaj lenovo pasijo, da ne morejo ničesar za ljudstvo storiti, ko bi to tudi hoteli, da je n. pr. po toči prizadeto ljudstvo popolnoma milosti oblasti izročeno. To ni slovenskim klerikalnim hujskcem dovolj. Tudi jim ne zadostuje, da je sam cesar njih počenjanje za sramoto in škandal označil. Ne, oni hočajo tudi zanaprej preprečiti vsega gospodarsko delo, onemogočiti, da bi se ljudstvu pomagalo, — tudi zanaprej se hočajo cesarjevi sodbi naravnost smejati. Mislimo, da je tako počenjanje naravnost zločin nad ljudstvom. Seveda, pristaši teh poslavcev verujejo vse. Kar pripoveduje en Korosec vernim svojim ovčicam, to je pač več nego sveto pismo. In vbogo to ljudstvo, ki ne misli z lastnimi možganami, se bode enkrat krvavo kesalo, da je iskal svojo srečo v klerikalni politiki in zaupalo svojo usodo klerikalnim sebičnikom...

Klerikalci proti — katoliškemu shodu. V kratkem se ima vršiti splošni avstrijski katališki shod. Pripravljalni odbor poslal je vabila tudi slovenskim klerikalnim poslancem. Leti so pa povabilo odklonili in je v njih imenu ljubljanskemu duhovniku dr. Lampe nazuanil, da se slovenski klerikalni poslanci ne udeležijo katališkega shoda in sicer zato ne, ker so nemški klerikalni listi dr. Šuštersiča ali Žlindre napadali... To je pač zaninivo. Slovenski klerikalci so s tem dokazali, da jim je več za osebo odkovala Šuštersiča, ki ima „od Žlindre umazane roke“, kakor za vero. Oni so le toliko časa „dobri“ katoliki, dokler se vse njih komandi podvrže. In ako bi bil recimo škof ali pa sam papež drugačnih političnih misij, nego en Šuštersič ali en Korosec ali en Grafenauer, potem bi slovenski klerikalci tudi škofa ali papeža bojkotirali in napadali. Vera je tem ljudem le „kšeft“, le sredstvo v njih umazane politične namene.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Namestnik v po toči prizadetih krajih. Kakor znano, podal se je župan in okrajni načelnik

g. Jos. Ornič takoj po grozoviti toči z dne 24. p. m. v prizadete kraje. Vidil je grozovite posledice te nesreče in je takoj tudi na mestništvu brzojavil, da naj se potrebne korake za pomoč storiti. C. k. namestnik grof Clary je tudi takoj sklenil, da si sam ogleda prizadete nničene pokrajine. 5. avgusta prišel je grof Clary v spremstvu deželnega glavarja grofa Attems-a v avtomobilu tu-sem. Prpeljal se je čez Ptuj, kjer ga je sprejel župan Ornič in mu je vse želje in potrebe ljudstva razložil. Potem sta se peljala namestnik Clary in deželni glavar Attems čez Polenšak, Vičance, Veliko Nedeljo in Ormož. Le-tam so ju sprejeli ormožki župan Kautzhammer, občinski svetnik Bauer in okrajni načelnik dr. Omulec. Župan Kautzhammer je razjasnil vso prizadeto škodo in prosil v imenu prebivalstva za hitro ter izdatno pomoč. Potem se je namestnik z glavarjem v severno-vzhodne okraje, katere je toča pobila, odpeljal. Namestnik grof Clary je v Ptuju kakovor v Ormožu izjavil in obljubil, da bode z vsemi svojimi močmi deloval, da se nesrečnemu ljudstvu pomaga. Upamo, da se to kmalu in izdatno zgodi! Hvala vsem, ki se za ljudsko revščino brigajo in ki imajo voljo pomagati! Hvala v prvi vrsti namestniku grofu Claryju in poslancu Ornigu!

Toča v okolici Celja. Že v zadnji številki našega lista smo pisali, da je toča tudi v celjski okolici napravila veliko škodo. Poroča se nam o temu še sledeče: Ko je grozovita toča v vzhodni Štajerski nastopila, so čutili naši ljudje globoko sočutje z nesrečnimi kmeti. Ali marsikateri skrbni pogled se je obrnil do neba, ki je bilo brez oblak in vroče. Vedno lepo nebo je dalo zopet upanje, da budem doobili dobro že-tev. To upanje je bilo žalibog napačno. Že v pondelek zvečer se je nebo oblačilo. Lahki dež čez noč je dal še upanje, da ne pride do nevhite. Ali v torek popoldne je prišel grozni vihar, kateremu je sledil dež, kakor da bi se oblak odtrgal. Belo-sivi oblački, ki so se pojavili na zahodu, izpolnili so žalostno prorokovanje. Najprve se je pojavilo le par posameznih zrnov toče med dežjem. Ali potem je dež bolj ponehal in pričela je tako močna toča, kakor smo jo v naših pokrajinah le redkokedaj doživeli. V mestu Celju samem pokrivala je toča, velika ko orehi, cele ure še tlak. K sreči se ni izpolnila vsa bojazen glede celjske okolice. Toča je padala le po „štrihu“; ali kjer je padala, tam je tudi vse uničila. Najhujše prizadeti so kraji v sosedni bližini Celja, Košnice, Nikolaj itd. Nevihta je šla potem proti sv. Jurju in naprila grozno škodo, zlasti v občinah Svetina, Teharje, sv. Lovrenc. Tudi pokrajina ob Laškem trgu je bila hudo prizadeta. V nekaterih krajih je uničenje popolno. V vinogradih celjske okolice so gorice skoraj popolnoma, najmanje pa tri četrtine, uničene. Istotako velika je škoda na polju in v sadonosnikih. Tudi vihar je napravil mnogo škode. V bližini Štor je podrl neko štupo. V 48. urah po tej nevihti sledili sta še dve. Kmetje pripovedujejo, da že 20 let take nevihte opazovali niso. Dež se je potem še vedno nadaljeval. Bati se je bilo tudi povodnji. Savinjska dolina nad Celjem ni bila prizadeta. Škoda je velikanska, zlasti ako se k nje še lansko in letošnjo sušo računa. Hitra pomoč je tudi takoj potrebna in zato klicemo oblastim: Pomagajte izdatno in hitro!

Župnik in pravičnost. Prav čudne nazore o pravičnosti ima menda župnik Kozelj v Sv. Duhu-Ločah. Mož je seveda zagriženi prvak do konca svoje črne sukunje. Ali on menda tudi misli, da zanj ne velja postava. Pred kratkem prinesel je dimičarski mojster Kump iz Konjic za storjeno delo račun in prosil za poravnavo. Župnik pa ednostavno ni hotel sprejeti računa in sicer z izgovorom, da je račun nemško spisan. Mojster je moral šele sodnijo na pomoč poklicati, da je dobil svoj v težkem delu zasluzeni denar. Ko je g. Kump potem zopet prišel, da očisti dimnike, mu je župnik s surovimi besedami prepovedal, da vstopi v „njegovo hišo“. In zopet je moral oblast vmes poseči, da dovede tega čudnega aposteljana krščanske ljubezni do izpolnitve svoje dolžnosti... So pa čudi gospodje, ti prvaški farizeji! Ali žalibože, postava velja za vse!

Napredna zmaga. Dne 6. t. m. vršile so se

občinske volitve v Vojniku. Prvaki se vole, tukaj niti udeležili niso, ker dobro vejo, da je grozovito propadli. Izvoljeni so bili vsled tega sami napredni možje i. s.: V 1. razredu gg. L. Stallner, Ign. Jekl, Jos. Koschutnik, Joh. Potscher; v 2. razredu gg. R. Henn, H. Rattey, F. Zottl, F. Kleinschrott; v 3. razredu pa gg. dr. F. Breschnik, Jos. Tratnik, Fr. Kocipcer in A. Eller. Izvoljeni so dobili v 1. razredu po 8 glasov, v 2. razredu po 13 glasov in v 3. razredu od 98 do 99 glasov. S tem ostane Vojnik naprednih rokah. Čast vrlim tržkim volilcem!

Občina Celje okolica je v prvaških rokah. Ni čuda, da so tam tudi prav žalostne razmere. „D. W.“ piše o temu: Res ni posebno prijetno, pečati se z razmerami te občine. Le zato storimo to, ker nas usmiljenja vredni prebivalci vedno prosijo, da naj se zanje zanimamo. Kdor pregleda sestav zastopa te občine, ta se seveda ne bude čudil, da se nahajajo pri taki množini nezmožnosti in nevednosti tako nezdruge razmere. Sramotne razmere v Ljubljani so menda vzor za to lahkomiseln občinsko gospodarstvo in vzorec je menda protipostavno postopanje ljubljanskega župana Hribarja, katerega žalostna slava je napolnila ves svet. Ali volilci in davkoplăcevalci celjske okolice nimajo volje, da bi priustili isto surovo gospodarjenje, kakor se nahaja v Ljubljani. Za ropa željne postopacije in za župana, ki svoje dolžnosti z nogami tepta, imamo tukaj še sodnike. Enega Hribarja bi se na Rusku ednostavno v Sibirijo poslalo in tja spada tudi občinski zastop celjske okoline, kajti take žalostne razmere slišijo ravno v Sibirijo. Popecajmo se le z enim slučajem, n. p. zaostale poštnje razmere. Kaj briga pošta občino? vprašal bode kakšni neumnež. Za nedostatne in zaostale poštnje razmere je odgovoren občinski zastop, ker mora ta za moderne poštnje razmere skrbeti. Leta sem se že tožbe sliši, in kaj se je doslej storilo? Nič in zopet nič! Ista nemarnost vlada kakor preje! Pošto se le enkrat raznasa, doставna pristojbina za telegrame je velikanska, pomanjkanje poštnih nabiralnikov je isto itd. Za hribovske razmere bi to zadostovalo, ne pa za občino v bližini mesta in z velikimi davkoplăcevalci. Obstoječe razmere pomenijo težko oškodovanje interesov prebivalstva občine celjske okolice. K nezmožnosti občinske uprave se pridruži še nemarno naziranje o izpolnitvi dolžnosti. Tako postopanje je sramota za občino in njen zastop!

Zanimive številke. Prvaški listi vedno pravijo naprednjake in Nemce, ki živijo v Št. Ilju sl. g. Ti Nemci gotovo ne delajo nobenega narodnega sovraštva. Ali pravico do življenga imajo menda tudi in ako plačujejo svoje davke, potem smejo tudi v občinskem gospodarstvu kaj govoriti. In davke plačujejo! Po zadnji davčni listi se plačujejo v Št. Ilju skupni davek v znesku 7.668.14 K. Od tega davka plačuje južna železnica 556.71 K. Od ostalega davka pa plačujejo št. iljski Nemci 5.136.91 K, to je več kot 72%. In vendar sedi le štiri naprednjakov v občinskem zastopu. Štorec treba premisliti, ne pa s praznimi besedami rogoviliti.

Prvaško gospodarstvo. Iz Šoštanjha se poroča: Ljubi prvaki hočajo sedanje napredno gospodarstvo v šoštanjškem občinskem zastopu kritizirati! To je neumnost in prednost občinem! Ali gospoda dr. Mayer in Ivan Vošnjak ne vesta več, kako sta za časa prvaškega vladanja v občini brez sklepa občinskega odbora pri raznih posojilnicah mnogo tisoč kron na posodo vzela, brez da bi kedaj mislila na povrnilive, tako da je sedanj napredni občinski zastop bil zaradi tega nepostavneg posojila tožen?! Ali so prvaki na to pozabili? Ali so prvaki pozabili, da je zaradi te prvaške nemarnosti deželni odbor poslal posebnega komisarja na preiskavo? Prvaki, pometajte pred lastnimi durmi.

Izjava. Spodaj podpisani naznamen, da nisem bil nikdar dopisnik ali sotrudnik ob času naših občinskih volitev v Vašem cenjenem listu, čez g. Mlinariča in tudi nimam nobenega vzroka, da bi tega gospoda napadal. Sv. Trojice 31. julija 1909. Jos. Horwath. — Uredništvo: Potrijujemo, da g. Horwath ni bil naš dopisnik.

Zivinski sejem v Ptiju se vrši v sredo, dne 18. avgusta in ne dne 17. avgusta, kakor je bilo to v zadnji številki pomotoma naznanjeno.

Sejem v Sv. Vidu pri Ptaju. Piše se nam:

Utonila je v sv. lenarškem jezeru 13-letna hčerka Eliza ključarja Zieglerja pred očmi svojih staršev. Ni jo bilo mogoče rešiti.

Po svetu.

12 letni morilec. V neki vasi pri Kecskemetu je ustrelil 12 letni Sigmund Farkas svojega 10 letnega tovariša Sebastijana iz maščevanja.

Zelezniška nesreča. Na progi Arpajon-Odeon na Francoskem trčila sta dva vlaka. Več vagonov je bilo razbitih. Pri tej nesreči našlo je 11 oseb svojo smrt, 20 oseb pa je bilo težko ranjenih.

Telegrami.

Ruski roparji v Reki.

Reka (Fiume) 11. avg. V ljudsko banko so danes dopoldne trije ruski roparji vsilili. Najprve so iztrgali slugi 4000 K iz rok. Ko je prihitek blagajnik, so nanj streljali in ga tako težko ranili, da je popoldne umrl. Potem so oropali večjo svoto iz blagajne in zbežali. Neki stražnik jih je zasledoval in so tudi nanj streljali. Enega roparja, iz Odesse došlega Salomona Kisineski, so vjeli in zaprli.

Svedski splošni štrajk.

Stockholm. 11. avg. Splošni štrajk na Švedskem traja naprej. Delavci vzdržujejo vzorni red.

Prenovljene ozkih ogonov v široke.

(Po lastnih iskušnjah zapisal Vičanski Skerlec pri Veliki nedelji.)

Res veselo je, da se je začelo že tu in tam daniti na polju, pri naših spodnjih štajerskih kmetih, oziroma pri mlajših posestnikih. Začeli so gledati po strani ozke malovredne ogone s širimi brazdami, ter napravljati iz njih takozvane široke sloge ali postati. Kaj pa so prav za prav ozki ogoni širimi brazdami? Na to bode vsak modrejši kmetovalec lahko odgovoril, da so taki ogoni potrata zemlje na njivah, ker polovicu njive se porabi za razgone, v katerih ne priraste čisto nič, po dveh brazdah, ki ležita zraven razgona raste malo in v sredini takega ogona, kje se nahaja celo zemlja ne more rasti zopet kaj prida. Ako pa nastopi mala suša, trpijo hudo rastline na ozkih ogonih. Vse drugače pa je na širokih kje je vsa zemlja ednakomerno sprezvana in je v ednakem kulturnem stanju, ter tudi ednakomerno rodi. Res je oranje in obdelovanje na širokih ogonih počasnejše, nasprotno pa tudi skoraj enkrat toliko priraste na taki njivi, kakor pa na njivi na kateri se nahajajo ozki ogoni. Ako se pa na takih širokih postatih sadi in seje v ravnih črtah fižol, koraža, krompir itd. se lahko obdeluje z živino in z luhkim trudem s takimi priprrostimi stroji, ki so nalašč za to pripravljeni, ki jih zna vsak vaški kovač izdelovati. Morda poreče kateri, da ni mogoče takega širokega ogona ednakomerno posejati z roko. Ja to je živa resnica. Pa kaj za to. Lahko se seje s širokim sejalnim strojem. (Drill-Breitsähmaschine) pri kateri setvi se veliko semena prihrani itd. O tej setvi pišem iz lastnega prepričanja v eni prihodni številki „Štajerca“.

Naprava iz ozkih ogonov široke, je čisto priprosta, lahko in hitro delo. Njiva se razdeli tako, da se vzame po šest do deset takih ozkih ogonov za en široki ogn. (To je odvisno kako široke kateri hoče imeti.) Potem se potegne zemlja iz ognja v razgon, pa le same toliko, da je razgon zasut. Tako delo ti lahko storijo otroki. Kje misliš imeti razgon, se pa pusti. Ko je to zgotovljeno, se po čez povlači in se začne od začetka njive orati. Ko je oranje dogotovljeno, imaš vso zemljo v ednakem kulturnem stanju. Nekateri pa, kakor sem vidil, orjejo take ozke ogone po dva in dva skupaj in ko pride zopet za oranje, storijo isto. Potem pa imajo tako široke razgone, da jih morajo zametati. Kaj takega ni dobro, ker je prvič veliko dela, in drugič pa zemlja ni ednaka.

Druži zelo priporočljiv način, pa je, da se od ozkega ogona odrežeta od vsake strani ena brazda. Ostali dve se pa z motiko razkopljeta in se izmeščeta vun. To tudi lahko otroci storijo. Kje pa je za razgon namenjeno, se razgon pusti odprt. Potem se povlači po čez, da se

zemlja zdrobi in splanira. Najboljši čas za to je sedaj, ko se napravljajo prah za jesensko setev. Dragi stanovski tovariš! Ako storis tako, bodeš imel vso njivo v ednakem kulturnem stanju in vse rastline ti bodejo jednakost rastle, ako si seme očistil le skoz sortir trier (Sortier Trieur Maschine) ne z nadavnim Trierjem. O temu sem popolnoma prepričan.

V Vičancih, dne 1. avgusta 1909.

Najvažnejša kletarska sredstva v okviru vinske postave.

Vinski postavi z dne 12. aprila 1907 je § 3. za vinogradnika, vinotržca in krčmarja zelo važen. Večinoma ga pa posebno vinogradniki, ne umejajo prav, ker obsegata marsikaj, kaj je pri nas vsled — žalibog! — precej zaostalega kletarstva še tuje. In vendar je znanje unguega kletarstva za vinogradnika iste važnosti kot vinoigrad sam, če ne zna kletariti tisti, ki je vino od njega kupil, tedaj lahko gre mnogo vina v izgubo, ki ga je z velikim naporom pridelal, ali pa ostane roba taka, da ne doseže razmernega viška dobrute in vrednosti.

Določo § 3. pa so velevažne zato, ker izrečno navajajo, kaj se ne sme smatrati za pačenje vina, da ne obsojajo pretirani nazori kletarskih sredstev, brez katerih se ne da izhajati. Vino je pač jako občutna, raznini prememb podvržena tvarina, katere vrednost je odvisna od čistote, prijetnosti, zunjanosti in okusa. Torej je vpliv na te lastnosti z raznimi dovoljenimi sredstvi potreben.

Ker ima vsakdo, ki se peča s prometom vina, nabit izvleček iz vinske postave, najde tam tudi § 3., torej ga tukaj ne eomo posebe navajali. V naslednjem hočemo govoriti o nekaterih za nas važnejših kletarskih sredstvih, ki so po njem dovoljena, in sicer ne po vrsti, kakor jih postava navaja, ampak bolj po vrsti, ki prihaja v voštven za praktične razmere. Razpravljati hočemo o žvepljanju ali istovrednem dodajanju natronovega bisulfita, prevarevanju, razbarvanju, barvanju, regulirjanju kislino (odkisanju in pomnoževanju kislino), čiščenju, mešanju itd.

Žvepljanje.

Eno najvažnejših sredstev v kletarstvu je žveplo. Če žveplo zažgemo, se spaja s kisecem zraka v žvepleno sokislino, ki se kaže v dimu, ki nastaja pri zažiganju žvepla. Iz enega utežnega dela žvepla nastaneta približno dva utečna dela žveplene sokislino. Če zgori n. pr. 10 gr. žvepla popolnoma, nastane iz tega 20 gr. žveplene sokislino. Žveplena sokislina pa je hud strup raznimi gljivam in njih trosom, plesnobi in raznim drugim organizmom, ki lahko škodljivo vplivajo na razvoj in zdravje vina. Ravnino ta lastnost žvepla pa je za kletarje velike važnosti. Dasi je žveplena sokislina v večji meri strup tudi za človeka, vendar jo je vinska postava proti določenim postavam za živila izvezela, in dovolila nje pametno porabo. Postavno pa je določeno, da smo imeti vina, ki se točijo, le do 8 mg proste žveplene sokislino v litru. Večja množina v takem vnu, ki se toči, je po določbah najvišjega sanitetnega sveta prepovedana, obdolženci zapadejo po §§ 14, 18 ali postavi za živila občutni kazni. Pri umni porabi žvepla pa ni trebi dovoljeni mej prekoračiti in če kdo to storii, storii to le iz neumnosti. Kakor pa pri nas nekateri žvepljanje pretiravajo, tako imajo zopet drugi mržnjo proti žveplu. Eni žveplajo vino po nepotrebni, pri vsakem pretakanju in ga tako prenasicijo z žvepleno sokislino, ki je v preveliki množini zdravju škodljiva, ki pa tudi nasprotuje namenu pretakanja. Zorenju vina. Eden ali drug možkar se zopet baha, da ne trpi žvepla vsvoji kleti, da ne žvepla niti sodov niti vina. Prvi povzroča pvcem glavobol, drugi pa lahko pvcu vino prigabi zaradi njegovega nečistega okosa ali z bolnim vino, ki ravno tako malo ali manj prija ko žveplo. Za oba pa se nahajajo paragrafi v zakonu za živila. Srednja pot je tudi takaj najboljša. Rabimo žveplo po pameti, da ohranimo vino in posodo zdravo, a ne pretiravajmo ne na eno ne na drugo stran.

Žveplamo ga :

1. Da ohranimo posodo zdravo in okusno;
2. da zabranimo v moštu prenaglo vreme;
3. da vstavimo začetek raznih bolezni in zatremo povzročitelje, ki so pred žvepleno sokislino zelo občutni.

a) **Žveplanje posode:** Sovražniki žvepla si pomagajo, da ohranijo prazno posodo, na razne, bolj ali manj neume nečine. Eti sušijo prazno posodo na zraku. Plesnoba se sicer v takem suhem sodu ne vgnezdi, zato pa se v sodu razkratijo ostanki droži in vino dobi v takem sodu, če se ne žvepla, značilen pust okus. Ohranijo se pa tudi trosi škodljivih gljivic, ki lahko začnejo kmalu na vino škodljivo vplivati. Drugi pustijo zopet v sodu ostanke vina, ki ga sicer branijo pred plesnobo, ki pa so najboljša podlaga raznimi vino razkratil gljivam, ki napadejo v tak sod vrito vino, kakor hitro nastopijo za to ugodni pogoji, s tem večjo močjo. Tako in drugače si pomagajo ljudje prepričani, da so vkenili najpametnejše. Da se spozna nepravilnost takega ravnana, za to pač treba malo več razodsnosti. Umen kletar pa prazno posodo najprej do dobra izpere, jo pusti očediti, da izteče voda iz nje, lo zge z žveplom, dobro zapre in žveplanje po prebri vsak ali vsaka 2 meseca ponovi. Tako ravna ne samo v kleti, temveč tudi če ima posodo zunaj na zraku, kjer bi se mu razrušila in tudi bi plesnila. Ko posodo zopet rabi, jo z vodo dobro izpere, da spravi iz nje vso ostalo žvepleno sokislino, nastalo žvepleno kislino itd. Pameten kletar na takoj izpiranje sicer čiste posode, ki je bila prazna, pa večkrat žveplena mnogo drži, ker ve, da naj ne pride vino

preveč snovi, ki bi nanj neugodno vplivale, mu množile kislino in druge zdravje škodljive primes. Prepirčan je pa tudi, da lahko v posodo, s katero je tako ravnal, brez skrbi naliči vino najvišje vrednosti in vsake starosti, ne da bi mu kakor koli škodoval.

b) Žvepljanje zaradi zadrževanja vrenja. Zadrževanje vrenja je umestno v dveh slučajih:

1. Če hočemo razpošiljati sladek mošt;
2. Če hočemo v moštu, zlasti od gnilega grozda zadrževati vrenje tako dolgo, da se največja nesnaga iz njega vsede.

Umen kletar naj vrenje svojega mošta sicer pravljoma pospešuje. Ce pa hoče sladek mošt razpošiljati, mu dela ta med potjo največ preglavice, torej želi razvod kvasnic, vretje zadržati. To se doseže s tem, da se mošt zolo ohladi, kar pa je umetno mogoče le večjim razpošiljavcem sprimernimi pripravami. Vsa kemična sredstva, stuperi za kvasnice, ki se prnujajo in večkrat — žalibog! tudi kupujejo in rabijo, so postavno strogo prepovedana. Kot dovoljen strup za kvasnice nam preostaja torej edino žveplana sokislina. Sicer pa tudi gorje krčmarju, ki pride pred sodišče vsled nepovednega točenja takega prežveplanega mošta. Vendar pa ima žvepljanje predest, da se da preobila žveplena sokislina s pretakanjem ali zračenjem spraviti iz mosta ali vina, dočim ostanejo druga, vretje ovirajoča sredstva v njem. Po dovršenem vrenju se skoraj popolnoma izgubi.

(Prihodnjih naprej).

Ne pozabite nesrečnih kmetov, katerim je toča vse vzela! Nabirajte podpore. Vsakdaj naj podeli vsaj malo svotico za te reveže!

Gospodarske.

Plesnoba v kleti se zatre s pridno čejo in prežvečanjem. Klet je vsako leto pobeliti in med beležje dajati 1% žveplene kislino, ki se jo dobi v vsaki kletari. Lesne podlage pod sodi in sploh ves les je istotako redno beliti! Vinsko posodo je vsak teden zbrisati s junjo, ki je od olja mastna. Kadars je prizerno vreme, ju klet dobro prečrati, kajti svež zrak in svetloba sta največja sovražnika plesnobe. Ker vlaga pospešuje plesnobo, je tudi to s prežvečanjem in osuševanjem po možnosti spraviti iz kleti! Tudi žvepljanje kleti je dobro sredstvo zoper plesnobo in jabolkom, če se nahajajo v kleti, nič ne škoduje, marveč jih dela še trpežnejša.

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. avgusta: 85, 37, 38, 66, 76.
Trst, dne 31. julija: 54, 7, 22, 19, 65.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašальнemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Povedem birmu razpošilja svetozvana lvdka ur Maka Böhnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, "zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrdke jamčijo za izvrstno, redno postrežbo. Naši cenjeni čitalci dobiti na naročilo takci cenik z nad 5000 podobnimi zastoji in franko.

273

Oskrbnika (špana)

inšem, dober, trezen in pošten, oženjen, 30—42 let star brez otrok ali z 1 otrokom od 10 do 12 let, ki je več v vrtnarstvu in pri konjih; žena čedna in natančna, ima skrbi v hiši na red paziti, v vrto pomagati, perutino krmiti. Prednost imajo tisti, ki so že dalje časa na enem mestu služili. Plača mesečno 40 K, stanovanje, obstoječe iz lepe sobe in kuhinjo in kurjava, nadalje vse potrebe iz vrta. Ponudba na Johann von Chapò, graščina, Bartberg, Tullnerbach 2 bei Wien.

499

Eden ali dva srednje težka 497

konja
brez napak se išče kupiti. Ponudbe prevzame

F. C. Schwab
Ptuj.

Zagrebška tovarna, tvrdke Henrik Franck sinov, vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu : Franckovem: kavnom pridatku z mlinočkom,

Malo posestvo

z eno njivo, sadosnik, 2 hiše zidané, 3 kleti v zemlji, hlev za krave, 3 svinjski hlevi, pri glavnih cesti, $\frac{1}{4}$ ure od cerke Sv. Lovrenca, slov. gor. je za prodati. Cena 3000 K. Vpraša se hiš. štev. 92 v Oblahki po Sta. Juršinci. 495

Delavci

priredo do prepirčanja, da dobro šivanje perilo, hlače, oblike itd. najbolje pri Wessiku v Mariboru, Draugasse, kupijo.

Damske

bluze, šosi, predpasniki itd. gotovi ali po meri, kupuje se kakor znano najbolje pri Wessiku v Mariboru, Draugasse, kupijo.

Zdrave delavce in delavke

tudi cele družine dobijo v tovarni užgalnega blaga v Marija Rasti pri Mariboru trajno in dobro delo ter tudi pristo stanovanje. 359

Pridni, solidni kovači za kladio, kovati za kladio, kovati za les

ki se razumejo pri izdelovanju les in vsake vrste, ki znajo dobro "lohat", kovati (ausschmieden, ausmachnen), dobiti v Stajerskem podjetju "Columbusštite" Maria Rast, sp. Stajerska, trajno in dobro akordno delo, zene in hekerje oženjenih kovačov pa dobiti lahko pri isti firmi v fabriki užgalnega blaga v Maria Rastu delo. 436

Gostilna

v okolici Celja s pohištvo, koncesijo, vrtom za sedež in za zelenjavo, se takoj po ceni prodaje ali v najem da. Vpraša se prig. M. Wakonigg, Ostromčno pri Celju. 492

Učenec

krepek in zdrav, iz boljše bise in z dobro solsko izobrazbo, zmožen ob teh deželnih jezikov, se sprejme pri g. Ottmar Diermayer trgovcu v Ormožu.

Mlad komi

za zelzno trgovino, priden za delo, z dobrimi referencami, se isče s 1. 9. t. i. ali najkasneje za 15. 9. t. i. Zmožen mora biti obeh jezikov. Joh. Slawitsch, železarška trgovina, S. Lenart sl. g. 491

Lepo posestvo

na prodaj imata Anton in Uršula Zagorek v Podvinčevu. Posestvo meri blizu 10 oralov zemlje, hrani novi možnosti za ceno pa se pri lastniku izvede vsak dan. 485

Tako se sprejme, zdravo krepek do 14—16 let staro

deklico,

s primerno solsko izobrazbo kot učenku v trgovino mešanega blaga J. Rudman, Kričavas Dolensko. 489

V tovarni za vozove Pergler v Mariboru, Mühlgasse 44, se sprejme. 487

kovaški učenec.

Tudi se tam gotove stare kamor nove vozove prodaja.

!! Pozor !! za vinsko trgatev 1909. Večjo množino zelenih štartinskih sodov brez napak odda od 40 do 44 kron

Karl Kržiček v Mariboru, Burggasse 8. 490

Na prodaj!

Lepo posestvo, ki leži v obč. Kostrajnica zraven Poličan (Pöltschach, Marien-Quelle); v tem občini stoji vinograd novo nasajeni, ki bo letos 8 polovnjakov vina nosil, zraven njiva, les in zidano hišno poslopje, preša, 2 kleti, velbani, potem od spodaj na ravni in lep travnik, njiva, sadosnik, zidano hišno in gospodarsko poslopje, potem en travnik, njiva in les, vse na ravni, meri skupaj 18 johov. Kdor želi to posestvo kupiti, naj si ga ogleda pri Juri Gobec, vulgo Goček, potem pa se naj oglesi pri Johan Toplak Sv. Martin pri Vurbergu via Ptuj. 498

Ženitna ponudba.

Vdovec, 36 let star, s 3 otroci, lastnik umetnega mlina v nekem lepem trgu spodnje Štajerske (vrednost mina 20.000 K) želi se oženiti z gospodično ali pa vodo brez otrok v starosti od 25—35 let, ki je zmožna obeh deželnih jezikov in ima nekaj tisoč kron premoženja. Naslov se izve pri upravnemu Štajercu. 496

Dobro idoča

trgovina z mešanim blagom

v živahnem kraju Koroške se zaradi ženitve drugo trgovino pod izvrstnimi pogoji naprej v najem da. Ponudbe naj se pošiljajo na gosp. Jak. Kuschning v Labudu (Lavamünd).

ooooooooooooooo

Zahvala.

Podpisani posestniki iz Zabovec pri Ptiju razajo tem potom zavarovalni družbi "Fran Hongroise" za tako hitro in kulantno pojedine 14. julija nastopivše požarne škode in posebno zahvalo.

Zabovci pri Ptiju, 30. julija 1909.

Franc Slawitsch, Jožef Šimenc.

Janez Mesnarič, Marija Korošec.

Katarina Bejkak.

Rabljene sode

vseh velikosti prodajo

C. FÜRST & SINOW

Ptuj.

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zaloge smodnike

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindziter predmete municije za lov kakor patrulje kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogu v umečnem gnoju za travnike, njive in vinogradi. I. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sol in nadalje krmilna slama prešana, raffabast in bakreni vitriji itd. po najnižjih cenah.

Čudež industrije!

Vsled velikega sklepa oddajam po smeno in ceni samo

K 4-60

eno krasno, tanko amerikansko zlato-dublo zlato zeleno uru, ki se ne da razložiti od prave 14 karatnega zlata, s 36 unim antimagnetnim anker-kolesjem, s sekundnimi kazalciem 3 letno garancijo s tem po 1 kom. K 4.60 zlačeno verižico vred

3 kom. K 1250

Natanko ista v nikelnui ali gloria srebru lepo gravirano pokrov s posrebreno verižico 2 kom. K 650

Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Posila se v povzetju ali naprej-plačilu svote. II. ceniki zaston in franko.

E. Holzer, Krakova, Stradom 18/26.

Fotografična manufaktura

FRUWIRTH & COMP.

Dunaj VI. Gumpendorferstrasse 9.

Vsi modeli

fotografičnih aparatorov

Prizmen-glaži ltd.

Solventno olajšanje plačil za odjemalce.

Cenik zastonj in franko.

Štiri novo zidane vile

s 5 sobami, 3 kuhinje, veža, lepa klet, kuhinja za perilo, studenici, lepi veliki vrt, 12 let davka oproščen, stojijo v Studencih pri Mariboru in Lembški cesti in je vsaka za 11.000 kron za prodati in za izplačati je 4.600 kron; ta drugi del je 43/4% obrest. Za vprašat je v Maribori pri gospodu Josefalu Nekrepalu, tesarski mojster, Maribor v Koroškem predmetju ali pa v Studencih v kavarni.

impo... za p... g... bel... u... postajo... 0 litrov

trn... trn... trn... trn...

Sirmska darila!

Prave srebrne remontoar ure z srebrno veržico in priveskom, c. kr. puncirane z usnjennim futeralom. Vse skupaj:

kron 10.—

3 letna pismena garancija, posilja se po poštnem.

Prva in največja zalogu ur

Maks Böhnel, Dunaj
IV. Margaretenstrasse 27/27.

Ura iz niklina K 3—. Srebrna K 7—. "Omega" Zlate ure K 18—. Zlate veržice K 20—. Zlate pr. K 5—. Ura na nihalo K 7—. Budilnica K 2—. moj veliki cenik z nad 5000 podobinami, ki se vseku na zahtevanje vposlje zastonj in franko.

Najboljša pemska razprodaja!

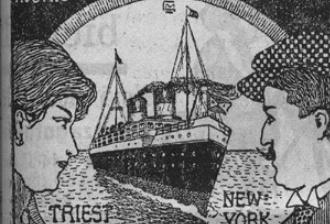
Ceno perje za postelj!

1 kg. s vili šiljan 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinjejsih, sneženo-belih, šiljanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flaura (Dau-nen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjejsi prsti 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotova postelj

zgleda, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinda, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama, 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjen z novim, svirinim in flavastim perjem za postelj 16 K; pol-dannev 20 K; 24 K; posamezni tahteni 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se poslje po poštnemu od naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Izdopa denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

AUSTRO-AMERICANA

Potniki v Ameriko
Stari zelijo dobr po tem in
novejši potekov na se obrejajo
Simon in Mincler
v Ljubljani Števovske ulice 20.
Kulturstva Pijasničko boje se brezplačno.

Meščanska parna žaga.

Na tem lentrnem trgu (Lendplatz) v Ptaju na klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Temu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razvedko pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Obektolitrov pristnega vina

Na prodoti po nizkih cenah od 28 kron pri 100 litrih naprej, lela vina, črna, rdeča in druga, na železnico postavljeno na Ajdovščino ali pa Postojna. Tudi kupim vinske sode od naprej iz hrastovega lesa, najisibode stare ali nove, samo da so v dobrem stanu. Se priporočam.

JOSIP COTIČ,
štitar in vinogradnik, Vrhopolje, p. Vipava, Kranjsko.

Čevlje!

Na svojo veliko zalogo vsakovrstnih obuval, kakor ženskih in otročjih čevlj domačega in grega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi in pri gospodu **Ivan Berna**, Gospodska ulica št. 6 v Celju.

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, barvami in z mešanim blagom nasproti W. Sirk's Nfl. in filialka nasproti minoritske cerkve

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo najfinjejsje surove in žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka, najfinjejsje kandite, župne kocke, mineralne vode, najfinjejsje namizno olje, bučno olje, jesihova esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semena za vrt, polje in travnik, strelja iz šote, najboljša strelja, klajno apno, Lukulus, najboljša svinjska krma.

35

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER

Dunaj III/2, Löwengasse 37.

Natančni cenik zastonj in franko.

Išče se solidne zastopnike in naprej-prodajalec.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

V Poličanah

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo izbornega špecerjskega blaga, kakor fine parne mokre, vinberle, cibere, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

Kitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naturna vina in groz in dobre pravo žganje en groz in en detail.

Kuharica

katera zna sama kuhati, pridna, delavna in zvesta in priden **učenec** nemškega in slovenskega jezika zmožen, od poštenih starišev, z dobrimi solkimi spričevali, najdeti dobro službo pri tvrdki brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

482

15 minut od Celja, na tako lepi legi ob okrajni cesti se takoj proda. Hiša je pripravna za več namenov, ima studenec z dobropitno vodo ter malo lepo gospodarsko poslopje, veliki vrt in travnik in je vse zagajeno. Posestvo je v dobrem stanu. Natančne informacije se izvejo pri Anton Topolak, trgovec, Celje.

481

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Vinogradniška zadruga

(Weinbaugenossenschaft),

r. z. z neom. z. v.

PTUJU

priporoča uljudno nakup v sodobih od 56 litrov naprej:

1908. haliska in zavrčka

natura vina
po ceni od K 32— do K 50—
pri hektolitru.

Sortna vina, cene po kakovosti in naturna vina prejšnjih letnikov najboljše in srednje kvalitete po pri-mernih cenah.

Pozor! Čitali! Pozor!

Slavonska biljevina

kašlu, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin, 4 steklenice 5 K 80 vin, po povzetju ali če se poslje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici te ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

Lekarnarji v Pakracu št. 200 (Slavonija).

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

domestilo za

anker-pair-expeller

je znano kot odpašajajoče, izvrstno in bolječinsko odstranjevajoče sredstvo pri prehladju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1:40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pasi na originalne steklenice v skatijah z našo varstveno znakom „Anker“, potem se dobi pristao te sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „Zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razpoložljiva se vsak dan.

Puške!

Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8—, pištole od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien)

170

pravljeno zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Razpis.

Mesto občinskega redarja

Spod. Poljskavi je do 1. septembra t. l. nadomestiti.

Dohodki: Mesečna plača 60 K, obleka in prosto stanovanje. Prositelji, nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi veči, naj pošljejo svoje prošnje do 20. avgusta t. l. na podpisano predstojništvo.

Obč. predstojništvo Spod. Poljskava,

29. julija 1909.

5000 goldinarjev plačila

= za osebe brez brade in za pleše =

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po naročju prvega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodje in dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev las obrv in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“ edino sredstvo moderne znanosti, ki upriva med 8-14 dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj raz. Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo

= 5000 goldinarjev v gotovini =
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame tako jasne redbami!

Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo pred posledicami!

Viničarski ljudje

za Gruškogoro (3 delavske moči) za Podlehnik (2 delavski moči) se sprejmejo pri g. dr. pl. Fichtenau v Ptiju.

479

Štiri tedne na poiskušnjo

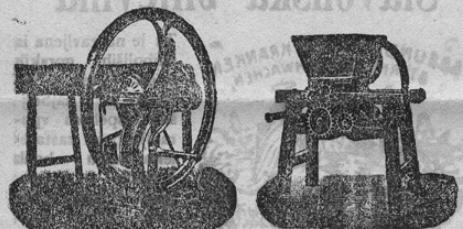

in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicikle) proti povezetju. Deli kolesa čudevito ceno in dobro. Cenik s skidkami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opovo Nr. 12
s. d. Staatsbahn. Böhmen.

Fabrika kinetskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priprava najnovije vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mlinice, za rezanje repe, rebler za kornzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Haadschlepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati, stroj za košnjo trave in žita, najnovješe gleisdorske sredine mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične preče, preče za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke) patent „Duchscher“, daje največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške može (Gussstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko

14

Velike množine

restov.

Rumburško platno za srajce B à K — 46 po metru resti za obrisalnike, (hante), čisto platno in polovično platno . à K 3 — po 10 kom. žepni robci beli . . . à K 2-50 po 10 kom. žepni robci barvani . . à K 1-50 po 10 kom. beli resti damast-gradl za postelje (Bettüberzüge) prima kakovost 120 cm široko à K — 65 in 80 po metru beli resti damast-gradl za postelje prima kakovost 85 cm široko . à K — 46 in 65 po metru pošlje po povzetju

tkalnica platnenega blaga
HEINRICH PICK

Trautenau

na Češkem.

Kar ne dopade, se radovoljno nazaj vzame in denar nazaj pošlje.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarinski praksi, ki je izvršujem že več nego 30 let, sem mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno boleznev na glavi. Narodil naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanic. Stane postne prosti na vsako pošto lenček 3 K 60, 2 lenčka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji.

87

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptiju.

Cas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprt); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure opoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brausebad“ z rjuhu K — 60; postrežba K — 10.

Styria-
bicikeln

Novi modeli 1909.

Cena za gotov denar:

„Styria“ - bicikeln K 140 K 160 (fino cestno kolo).

K 180—200 (majhna cestna kolesa).

K 240 (isto).

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlagen. Že rabljene, toda še prav dobre bicikeln po 80-100 K. Po ugodnih pogojih prodajava na obroke same zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesecnemu plačilu in sicer samono kolesa. Na zahtev vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria bicikeln so dandanašnji najimenitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kolar tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithofenjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje

Ptuj, Ormož, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošljejo na naš naslov, ker fabrika posmeh koles ne razpošilja in ne prodaja privatnim osebam.

Kranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Češkovemu ra-
čunu št. 388051
pri c. kr. po-
štno-kranilnem
uradu.

Mestni de-
narni zaved.

Giro konto pri
podružnici avst.
egersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od

8-12 ure.

Občenje z
avst. egersko
banko.

pripreča se glede vsa-
kega med kranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakorünega peska z avst. egersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radevoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojazni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.